

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120201165
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120201165.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov - matka: T. I., O.. XX.XX.XXXX, bytom P. V. XXXX/XX, B. a otec: L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, Š., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Výživné otca na maloletú M. sa z v y š u j e zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne, a to s účinnosťou od 04.02.2020, ktoré výživné sa otec zaväzuje platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 04.02.2020 do 31.07.2020 na maloletú M. v sume 589,70 Eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 25C/211/2010-31 zo dňa 17.09.2010 v časti výšky bežného výživného otca na maloleté dieťa.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej svojim návrhom, doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 04.02.2020, žiadala zvýšiť výživné na maloletú M. na sumu 300,- Eur mesačne. V návrhu uviedla, že výživné na maloletú bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 25C/211/2010-31 zo dňa 17.09.2010, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené, maloleté dieťa bolo na čas po rozvoze zverené do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 100,- Eur mesačne. V čase pôvodného rozhodovania bola maloletá žiačkou Y. Z. K. Š.. V súčasnosti je žiačkou Y. E. F. Š. X. Z., kam dochádza. Pred dvoma rokmi sa s maloletou presťahovala do väčšieho bytu, aby mala maloletá svoj štandard na bývanie, a tým vzrástli aj výdavky. Mesačné výdavky maloletej sú strava v domácnosti (raňajky, obedy, večere) 90,- Eur, ošatenie 40,- Eur, hygienické potreby a drogéria 20,- Eur, vreckové a bufet 50,- Eur, školské výlety a výmenné pobyty 30,- Eur, doprava do školy 20,- Eur, kredit na telefón 8,- Eur, sporenie na stužkovú 10,- Eur, úrazové poistenie a sporenie 34,- Eur štvrťročne, smeti 26,- Eur ročne. Koncom minulého roka si maloletá robila vodičský preukaz v sume 620,- Eur. Maloletá má vrodennú očnú vadu a pravidelne chodia na kontroly do Bratislavy. Koncom roka jej zakúpila okuliare v hodnote 185,- Eur.

2. Otec maloletej vo vyjadrení k návrhu uviedol, že nie je v jeho finančných možnostiach platiť výživné navrhnuté matkou a je ochotný prispievať čiastkou 120,- Eur mesačne.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 19P/45/2015, najmä s rozsudkom č.k. 19P/45/2015-24 zo dňa 24.08.2015, pripojeného spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 13P/14/2012, najmä s rozsudkom č.k. 13P/14/2012-89 zo dňa 06.09.2013, rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 25C/211/2010-31 zo dňa 17.09.2010, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

4. Matka maloletej na pojednávaní počas výsluchu uviedla, že maloletá bude od septembra 2020 navštevovať Z. E. F. D. Š. W. X. Z.. Do školy dochádza. Výdavky maloletej sa od podania návrhu nezmenili a nedošlo ani k zmene zdravotného stavu maloletej. Maloletá platený krúžok nenavštevuje. Otec na výživu prispieva stanoveným výživným, nad rámec tejto sumy neprispieva. Stretávajú sa len, keď maloletá príde na návštevu k starým rodičom, nakoľko otec býva s nimi v spoločnej domácnosti. Nemá vedomosť, že by jej zakupoval nejaké darčeky. Matka býva spolu s maloletou v dvojizbovom byte v B., ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Mesačne platí hypotéku na byt vo výške 206,- Eur, spotrebný úver vo výške 33,97 Eur, fond opráv vo výške 45,- Eur, nájom vo výške 70,- Eur, elektriku vo výške 30,- Eur, internet vo výške 11,99 Eur. Inú nehnuteľnosť nevlastní. Vlastní osobné motorové vozidlo zn. E. N. T., rok výroby 2008 v hodnote asi 2.000,- Eur. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Jej príjem je vo výške 1.100,- Eur mesačne, poberá na maloletú rodinné prídavky a je jej tiež vyplácaný daňový bonus.

5. Otec maloletej na pojednávaní počas výsluchu uviedol, že vyššie výživné nemôže platiť. Aktuálne je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaný, nemá žiaden príjem. Vznikol mu aj nárok na dávku v nezamestnanosti, ale ešte nevie, v akej výške mu bude dávka vyplácaná. Jeho mesačný príjem bol vo výške 1.000,- Eur v čistom. Za posledné obdobie pracoval u viacerých zamestnávateľov, pričom pracovný pomer ukončil buď z dôvodu náročnosti práce, nízkeho príjmu alebo z dôvodu, že išlo len o krátkodobé práce na vykonanie zákazky. Nehnuteľnosť nevlastní, je vlastníkom osobného motorového vozidla zn. U. XXX, rok výroby 2000, asi v hodnote 1.000,- Eur. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi. Na domácnosť im prispieva sumou 100,- Eur mesačne, platí si sporenie vo výške 100,- Eur mesačne, odvody do sociálnej poisťovne vo výške 167,89 Eur a do zdravotnej poisťovne vo výške 70,- Eur. Na výživu maloletej prispieva len súdom určenou sumou, s maloletou sa nekontaktuje, nakoľko sa spolu nerozprávajú.

6. Procesný opatrovník maloletej na pojednávaní uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného súhlasia, avšak výšku vyživovacej povinnosti ponechávajú na úvahe súdu s prihliadnutím na majetkové pomery oboch rodičov.

7. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 25C/211/2010-31 zo dňa 17.09.2010 bolo manželstvo rodičov maloletej M. rozvedené a súd na čas po rozvedení rodičov schválil rodičovskú dohodu, ktorou bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 100,- Eur mesačne. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.10.2010.

8. Z potvrdenia o príjme matky zo dňa 09.06.2020 vyplýva, že matka maloletej mala za obdobie od júna 2019 do mája 2020 priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.240,- Eur.

9. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany zo dňa 09.06.2020 vyplýva, že matka maloletej poberá prídavok na maloletú; v roku 2019 vo výške 24,34 Eur a v roku 2020 vo výške 24,95 Eur.

10. Z odpovede spoločnosti U., s.r.o. zo dňa 02.06.2020 vyplýva, že pracovný pomer otca maloletej u nich trval od 11.06.2018 do 31.12.2018 a bol ukončený z dôvodu uplynutia doby určitej, k 31.12.2018, ktorú sa otec rozhodol nepredĺžiť. Pracoval ako zámočník/montér. Pracovná disciplína otca bola veľmi dobrá a jeho priemerná čistá mzda bola vo výške 457,79 Eur. V prípade zotrvania v pracovnom pomere, by priemerná čistá mzda otca bola okolo 800,- Eur.

11. Z odpovede spoločnosti V. Z. F., s.r.o. zo dňa 11.06.2020 vyplýva, že pracovný pomer s otcom maloletej bol ukončený v skúšobnej dobe z dôvodov zo strany zamestnanca dňa 27.01.2020. Pracovná disciplína otca bola dobrá, nezaznamenali žiadne vážne priestupky. Pracoval ako vodič MKD. Čistý

príjem, vrátane cestovných náhrad bol za mesiac december 2019 vo výške 1.046,17 Eur a za mesiac januára 2020 vo výške 1.185,78 Eur. Jeho predpokladaný čistý príjem by bol vo výške 1.190,- Eur, vrátane cestovných náhrad.

12. Z odpovede spoločnosti G. F. E., v.o.s. zo dňa 12.06.2020 vyplýva, že otec bol ich zamestnancom od 01.04.2020 do 11.05.2020, pričom pracovný pomer bol uzavretý na dobu neurčitú. Pracoval na pozícii pracovník v sklade chladeného tovaru. Za mesiac apríl 2020 dosiahol čistý príjem vo výške 857,92 Eur a za mesiac máj 2020 vo výške 396,38 Eur.

13. Z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 05.06.2020 vyplýva, že otec maloletej nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, posledná evidencia bola od 09.01.2019 do 17.02.2019 a vyradený bol pre nespokojnosť. Otec maloletej nie je poberateľom sociálnych dávok ani pomoci v hmotnej núdzi.

14. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 11.06.2020 vyplýva, že otec bol odo dňa 08.06.2020 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

15. Z odpovede Sociálnej poisťovne zo dňa 23.06.2020 vyplýva, že otcovi nie sú vyplácané žiadne dávky nemocenského poistenia.

16. Z výpisu zo sporiaceho účtu otca vyplýva, že otec za obdobie od 17.12.2018 do 30.06.2020 zaplatil na sporenie sumu 1.600,- Eur, pričom aktuálny stav účtu investičného sporenia je vo výške 1.045,83 Eur.

17. Z evidencie otca ako právnickej osoby (DIČ: XXXXXXXXXXX) vyplýva, že za rok 2020 bol jeho príjem vo výške 3.206,96 Eur a výdavky vo výške 273,74 Eur.

18. Z potvrdenia Daňového úradu Trnava, pobočka Galanta zo dňa 18.06.2020 vyplýva, že otec podal daňové priznanie za rok 2019 dňa 28.03.2020, pričom jeho príjem zo zamestnania bol vo výške 749,99 Eur, príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti boli vo výške 9.048,50 Eur, výdavky vo výške 5.856,02 Eur, základom dane suma vo výške 3.842,02 Eur.

19. Potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti vyplýva, že otec maloletej bol práceneschopný od 10.06.2020 do 20.07.2020 z dôvodu úrazu, porezania palca na nohe motorovou pílou.

20. Z výpisu otca zo živnostenského registra zo dňa 06.08.2020 vyplýva, že otec maloletej má pozastavenú podnikateľskú činnosť od 08.06.2020 do 08.08.2020.

21. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

22. Podľa § 24 ods. 1 a 3 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

23. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu

svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 78 ods. 1 a 3 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

29. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

31. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

32. Podľa § 232 ods. 2 a 3 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

33. Predmetom konania je rozhodovanie súdu o zvýšení výživného otca pre maloletú Karin, o ktorom bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 25C/211/2010-31 zo dňa 17.09.2010, právoplatného dňa 05.10.2010 tak, že výživné na maloletú M. bolo určené vo výške 100,- Eur mesačne.

34. Hmotnoprávnou podmienkou, aby mohol súd opakovane vo veci rozhodnúť je zmena pomerov, pričom je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Výška vyživovacej povinnosti sa potom odvodzuje predovšetkým z odôvodnených potrieb a záujmov každého maloletého dieťaťa a po ich zistení je možné povinného rodiča zaviazať na úhradu pomernej časti týchto nákladov. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádza jednak zo skúmania odôvodnených potrieb každého maloletého dieťaťa, ktoré sú dané vzhľadom na vek, zdravotný stav, návštevu predškolského alebo školského zariadenia, nadanie či záujmy a zároveň vychádza z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov pritom neznamená mechanickú rovnosť, kritéria na strane rodičov sa posudzujú vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami na strane každého dieťaťa a keďže ide o osobné právo dieťaťa, súd vymedzuje vyživovaciu povinnosť voči každému dieťaťu na základe jeho individuálnych potrieb. Pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti zohrávajú zásadnú úlohu náklady na odôvodnené potreby a záujmy každého maloletého dieťaťa, pričom z obsahu tohto pojmu je zrejmé, že sa jedná o také potreby a záujmy, ktoré je nevyhnutné u maloletého dieťaťa vynakladať v záujme jeho

zdravého a všestranného vývinu a rozvoja, s ohľadom na všetky ostatné skutočnosti každého prípadu, vrátane celkových pomerov oboch rodičov.

35. Súd preskúmal pomery na strane maloletého dieťaťa a jeho rodičov od 17.09.2010 ku dňu rozhodnutia a dospel k záveru, že od poslednej úpravy o výživnom, o ktorej bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 25C/211/2010-31 zo dňa 17.09.2010 uplynulo takmer desať rokov, počas ktorých došlo k vývoju životných nákladov maloletého dieťaťa, ktorý dôvod je sám o sebe v zmysle ustanovenia § 78 ods. 3 ZR objektívnou skutočnosťou odôvodňujúcou zmenu výšky výživného. Na strane maloletého dieťaťa došlo k zmene pomerov tým, že od poslednej úpravy výživného od roku 2010 vyrástla, je staršia o 10 rokov, fyzicky i duševne vyspelejšia, v dôsledku čoho sa úmerne veku podstatne zvýšili aj náklady spojené s uspokojovaním jej odôvodnených hmotných potrieb (ošatenie, obuv, strava, školské potreby a podobne) ako i ďalších potrieb pre jej výchovu, vývoj a výživu. Maloletá bola v čase poslednej úpravy žiačkou Y. E. K. Š. a mala zdravotné problémy v súvislosti s vrodenou očnou vadou. Zvýšené výdavky mala matka aj z dôvodu potreby nákupu ortopedických pomôcok a návštevy krúžku - aikida. V súčasnosti má maloletá M. XX rokov a navštevuje Y. ročník F. Š., teda prešla na druhý stupeň vzdelávania, pričom jej oprávnenými pravidelnými mesačnými výdavkami sú strava doma vo výške 90,- Eur, strava v škole 50,- Eur (spolu s vreckovým na bufet), oblečenie a obuv 40,- Eur, hygiena a kozmetika 20,- Eur, telefón 8,- Eur, bývanie 80,- Eur mesačne (160,- Eur / 2 osoby; t.j. zálohové platby správcovi, elektrina, internet, smeti). V súvislosti so školou má maloletá mesačné výdavky na cestu vo výške 20,- Eur, sporenie na stužkovú 10,- Eur, výlety a výmenné pobyty 30,- Eur. Matka maloletej tiež platí úrazové poistenie a sporenie vo výške 11,33 Eur mesačne (34,- Eur štvrťročne). Ďalej má matka s maloletou nepravidelné výdavky v súvislosti s jej zdravotným stavom, a to vrodenou očnou vadou na nákup okuliarov, ktoré jej zakúpila koncom roka 2019 v sume 185,- Eur. Koncom roka 2019 si maloletá robila kurz na vodičský preukaz v sume 620,- Eur. Súd posúdil výdavky matky na maloletú ako oprávnené a dôvodné. Výdavky maloletej otec nerozporoval.

36. U matky maloletej došlo tiež k zmene pomerov tým, že v čase poslednej úpravy výživného matka maloletej bola zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 550,- Eur v čistom a poberala prídavok na maloletú vo výške 22,- Eur. Okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemala. V súčasnosti matka maloletej je naďalej zamestnaná s priemerným mesačným príjmom vo výške 1.240,- Eur v čistom, spolu s vyplateným daňovým bonusom. Matka pobera rodinné prídavky na maloletú vo výške 24,95 Eur. Žije sama s maloletou v dvojizbovom byte v B., ktorý je v jej osobnom vlastníctve a zároveň vlastní aj starší osobný automobil, rok výroby 2008. Vyživovacia povinnosť matke nepribudla, stále má vyživovaciu povinnosť len k maloletej M.. Matka má hypotekárny úver na nehnuteľnosť a spotrebný úver.

37. Otec maloletej v čase ostatnej úpravy vyživovacej povinnosti k maloletej bol zamestnaný a dosahoval priemerne príjem 400,- Eur mesačne v čistom. Okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemal. Aktuálne je otec nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, a to od 08.06.2020. Dávka v nezamestnanosti mu vyplatená zatiaľ nebola, ale vznikol mu na jej výplatu nárok. Jeho priemerný mesačný príjem v čistom bol 1.000,- Eur. Žije u svojich rodičov, ktorým prispieva na domácnosť. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ale je vlastníkom staršieho motorového vozidla. S maloletou sa nestretáva, nakontaktujú sa, nekomunikujú spolu, na jej výchove a výžive sa iným spôsobom ako platením súdom určeného výživného inak nepodieľa.

38. Vyživovacia povinnosť rodiča je jeho zákonnou povinnosťou a túto je povinný rodič si plniť do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (62 ods. 1 ZR). Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem, môže byť plnená formou osobnej starostlivosti alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť podľa § 62 ods. 4 ZR, druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania, treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytnutím vecných plnení, ako je bývanie, strava, nákup ošatenia a zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 173/2015-15 zo dňa 8. apríla 2015).

39. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že od poslednej úpravy o výživnom na maloletú M. došlo k podstatnej zmene okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia

súdu o výživnom, pričom k zmene pomerov došlo tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj oboch rodičov maloletej. Na strane matky maloletej došlo k zmene v tom smere, že sa jej príjem zvýšil, keď aktuálne dosahuje priemerne príjem vo výške 1.240,- Eur mesačne v čistom. Takisto sa zvýšila jej životná úroveň, keďže nadobudla do svojho vlastníctva nehnuteľnosť, dvojizbový byt v B., ktorý ale spláca prostredníctvom hypotekárneho úveru. Kúpu dvojizbového bytu v B. nemožno ale hodnotiť ako nadštandard a následne s tým spojené výdavky maloletej na bývanie ako nedôvodné, nakoľko maloletá M. aj vzhľadom na svoj vek potrebuje svoj priestor a súkromie. Zmena pomerov na strane maloletej M. je daná najmä samotnou objektívnou skutočnosťou zvýšenia jej výdavkov úmerne k jej veku, keďže ide už o takmer dospelú osobu (D. U. V. P.). Jej pravidelné mesačné výdavky sú vo výške 328,- Eur a vzhľadom na vek maloletej sú primerané. Maloletá má aj nepravidelné a mimoriadne výdavky ako napr. zakúpenie okuliarov alebo vodičského kurzu, ktoré tiež súd považoval za dôvodné. Takisto došlo aj k zmene pomerov na strane otca maloletej. V súčasnosti je otec maloletej dobrovoľne nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie (od 08.06.2020), zároveň má pozastavený výkon podnikateľskej činnosti ako samostatne zárobkovo činná osoba (od 08.06.2020 do 08.08.2020). Deklaroval, že nemá žiaden príjem, dávka v nezamestnanosti mu ešte nebola priznaná. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti otca súd vychádzal z čistého príjmu otca vo výške 1.000,- Eur, keď otec sám na pojednávaní uviedol, že takýto príjem bol schopný dosahovať. Tento záver podporuje aj fakt, že otec za obdobie posledných dvoch rokov (ilustrácia otca v Sociálnej poisťovni) viackrát zmenil zamestnanie po relatívne krátkej dobe. K ukončeniu pracovného pomeru došlo vždy z dôvodov na strane otca. Otec ako dôvody, pre ktoré došlo k ukončeniu jeho pracovného pomeru uvádzal nevyhovujúce pracovné podmienky (v spoločnosti G. F. E., v.o.s.), pretože práca bola fyzicky veľmi náročná (nakladanie chladeného mäsa), resp. nízky príjem - fixný plat, ktorý sa dalo zvyšovať len prostredníctvom cestovných náhrad (spoločnosť V. Z. F., s.r.o. a aj U., s.r.o.). Z dopytov na uvedených zamestnancov súd následne zistil, že v prípade zotrvania otca v pracovnom pomere by jeho príjem bol priemerne v čistom vo výške 800,- Eur až 1.190,- Eur. Preto súd vychádzal z potenciálneho čistého príjmu otca 1.000,- Eur, ktorý príjem je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať. Hlavným kritériom určenia výživného nie je aktuálny zárobok z pracovného pomeru povinného rodiča, ale jeho celkové možnosti a schopnosti pre dosiahnutie adekvátneho príjmu. Tieto sú determinované predovšetkým najvyššie dosiahnutým vzdelaním, odbornosťou, nadobudnutou praxou, súhrnom manuálnych zručností, ale tiež zdravotným stavom a vekom (rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/306/2018 zo dňa 09.10.2018). Súd preto u otca zohľadňoval jeho produktívny vek (XX rokov), absenciou zdravotných obmedzení (nemá zníženú pracovnú schopnosť, resp. priznanú invaliditu) a jeho pracovné zručnosti. Dočasná pracovná neschopnosť otca v období od 10.06.2020 do 20.07.2020 z dôvodu úrazu nepredstavuje dlhodobé obmedzenie jeho zdravotného stavu, išlo len o dočasnú pracovnú neschopnosť, ktorá ale už pominula. Takisto skutočnosť, že otec je prechodne nezamestnaný, nemôže ovplyvniť rozhodnutie súdu ohľadom určenia výšky výživného, nakoľko v opačnom prípade by nebol otec motivovaný, aby si hľadal iné zamestnanie. Ďalej možno konštatovať, že životná úroveň otca sa oproti predchádzajúcej úprave nepatrne zvýšila, pretože otec pravidelne vynakladá na investičné sporenie sumu 100,- Eur mesačne. V ostatných majetkových pomeroch zostala jeho životná úroveň nezmenná, nemá vlastné bývanie, nevlastní nehnuteľnosť ani hnuťelnú vec vyššej hodnoty, okrem staršieho osobného motorového vozidla v hodnote asi 1.000,- Eur.

40. V súvislosti s určením výšky výživného zo strany povinného rodiča je potrebné uviesť, že neexistujú záväzné kritériá pre jeho určenie a vždy sa vychádza z individuálneho posúdenia. Napriek tomu, judikatúra súdov v súčasnosti zastáva názor, že výška výživného by sa mala pohybovať v rozsahu 20 - 30% z čistého mesačného príjmu povinného rodiča (na všetky vyživovacie povinnosti). Aj s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 ZR má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné vo výške 200,- Eur mesačne, aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že otec je aktuálne dobrovoľne nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie s pozastavenou podnikateľskou činnosťou do 08.08.2020. Súd pri zvýšení výživného prihliadol aj na skutočnosť, že otec nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť a nijakým iným spôsobom sa nepodieľa na výchove maloletej M. (§ 62 ods. 4 ZR).

41. Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletých detí, ktoré sú v plnej miere odkázané výživou na svojich rodičov, keďže nie sú schopné samé sa živiť. Súd takto určenú výšku výživného považoval za zodpovedajúcu odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa (spolu s výživným poskytnutým matkou a prídavkom na maloleté dieťa, ktoré matka poberá) ako i primeranú majetkovým a zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, berúc do úvahy zásadu, že

životná úroveň detí a rodičov má byť rovnaká a vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom je prvoradá.

42. Zvýšením vyživovacej povinnosti otca za obdobie od 04.02.2020 do 31.07.2020 (od podania návrhu matkou v súlade s § 77 ods. 1 veta druhá ZR) vznikol nedoplatok na zročnom výživnom v sume 589,70 Eur (1.179,40 Eur - 589,70 Eur), keď otec mal za uvedené obdobie zaplatiť výživné na maloletú M. vo výške 1.179,40 Eur (pomerná časť za február 2020 vo výške 179,40 Eur + za 5 mesiacov, t. j. marec až júl 2020 x 200,- Eur), pričom otec v zmysle predchádzajúcej úpravy výživného mal uloženú povinnosť uhradiť výživné vo výške 589,70 Eur. Uvedený nedoplatok na zročnom výživnom súd povolil otcovi zaplatiť v splátkach vo výške 20,- Eur mesačne splatných spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, keď súd rozhodol v súlade s § 232 ods. 3 a 4 CSP, pričom zohľadnil výšku určeného výživného a tiež skutočnosť, aby bol dlh zaplatený do troch rokov.

43. Týmto rozsudkom súd vo výroku II. zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 25C/211/2020-31 zo dňa 17.09.2010 v časti určenia výšky bežného výživného otca na maloleté dieťa v súlade s § 121 CMP.

44. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

46. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku III. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie podané matkou a procesným opatrovníkom by nebolo právne účinné, nakoľko uvedení účastníci konania sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.